

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

STANOWISKO ws
zmian projektu ustawy z dnia...2011 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz o
zmianie innych ustaw projekt wo_KB/B-210

Zdaniem Izby Architektów proponowane zmiany pogłębiają impas, w którym znalazł się proces nowelizacji ustawy Prawo Budowlane. W swojej istocie nie upraszczają procedur ale wręcz przeciwnie : przez wyłączenia części inwestycji z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę i wprowadzenie dla niej dodatkowego trybu fakultatywnego komplikuje się procedury nie uzyskując w zamian żadnego uproszczenia samego procesu przygotowania inwestycji. Problem zdaniem Izby Architektów leży nie w likwidacji decyzji administracyjnej, ale we właściwej jej lokalizacji i przywróceniu jej właściwej funkcji w procesie przygotowania inwestycji. To z kolei wymaga uwzględnienia w procesie przebudowy prawa specyfiki oraz wymogów metodologicznych i merytorycznych procesu planowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji.

W związku z tym nie widzimy potrzeby wnoszenia szczegółowych uwag. Za potrzebne za to widzimy podzielenie się szerszą refleksją co do diagnozy stanu obecnego i zasadniczych aspektów dalszego ciągu procesu przebudowy prawa.

W roku 2007 podjętych zostało szereg inicjatyw, w tym rządowa, których zadeklarowanym celem była przebudowa prawa regulującego proces inwestycyjny. Stąd możemy mówić o wyodrębnionym procesie legislacyjnym w tym zakresie. Do dzisiaj proces ten dał kilka wersji projektów ustaw o Planowaniu i Zagospodarowaniu Przestrzennym i Prawo Budowlane i poprzez nie zarysował pewne tendencje, które w mniej lub bardziej bezpośredni sposób wyrażone zostały w formie zapisu legislacyjnego. W toku tego procesu nie pojawiła się jednak ani spójna, całościowa diagnoza obecnego stanu, ani tym bardziej całościowa wizja modelu tego, co umownie moglibyśmy nazwać kodeksem budowlanym. Nie można bowiem uznać za taką wizję haseł pod którymi toczy się ten proces, tzn. uproszczenie procedur administracyjnych czy też usunięcie barier inwestycyjnych. Nie wyłonił się też żaden ośrodek odpowiedzialny za tworzenie spójnej i kompetentnej wizji przebudowy prawa.

Dzisiaj należy wyraźnie stwierdzić, że bez względu na stopień zaawansowania procesu legislacyjnego i procedowania projektów dwóch podstawowych ustaw, o Planowaniu i Zagospodarowaniu Przestrzennym i Prawo Budowlane, istnieje pilna potrzeba, a wręcz konieczność, przeprowadzenia pogłębionej analizy funkcjonowania obecnych przepisów, zdiagnozowania źródeł ich wad oraz postawienia tezy, na których należałoby zbudować model kodeksu budowlanego. Model taki, jako kryterium dla dalszego ciągu procesu legislacyjnego, powinien być oparty o tezę, że : prawo regulujące proces inwestycyjny od planowania przestrzennego przez projektowanie do realizacji i eksploatacji inwestycji musi odpowiadać wymogom metodologicznym i merytorycznym tego procesu i gwarantować ich dochowanie. Bez takiego podejścia nie uda się przełamać impasu, którego świadectwem są dotychczasowe projekty legislacyjne, w tym i projekty Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo”.

Izba Architektów reprezentuje dziś sprecyzowany pogląd na modelową konstrukcję kodeksu budowlanego. Model ten oparty o diagnozę obecnego systemu (z uwzględnieniem ostatnio ogłoszonego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego) oraz o dogłębną znajomość procesu planowania, projektowania i realizacji inwestycji w zasadniczym zarysie można przedstawić w sposób następujący:

zasadnicza systematyka głównych elementów procesu planowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji polega na rozróżnieniu :

sfery planowania przestrzennego i sfery lokalizacji, projektowania i realizacji inwestycji

- *sfera planowania ustala reguły postępowania w określonym obszarze, ma charakter prawno-regulacyjny i stanowi uwarunkowania dla sfery lokalizacji, projektowania i realizacji inwestycji. Podmiotem jest tu społeczność a przedmiotem szeroko rozumiane środowisko tej społeczności.*

Ta sfera ma być skonstruowana tak żeby poprzez regulacje różnego poziomu (krajowe, lokalne i miejscowe) regulacjami objęty został cały obszar gminy co definitywnie zlikwiduje proces ustalania warunków zabudowy w trybie indywidualnego postępowania administracyjnego.

- *sfera lokalizacji, projektowania i realizacji inwestycji jest procesem, którego podmiotem jest inwestor a przedmiotem, konkretny (mniej lub bardziej złożony) zamiar inwestycyjny. Sfera ta ma charakter specjalistycznego procesu, który służy realizacji inwestycji a rozstrzyga się poprzez jej projektowanie.*

Ta sfera ma być skonstruowana tak aby chronić niezależność metodologiczną i merytoryczną procesu projektowania i realizacji inwestycji, uprościć procedury poprzez ograniczenie progów administracyjnych do jednej decyzji na przestrzeni całego procesu lokalizacyjno-projektowego i zlokalizowanie ją w takiej fazie procesu, która jest właściwa dla rozstrzygnięć administracyjnych a więc w fazie urbanistyczno-architektonicznej procesu projektowego.

Ponieważ model ten we właściwej, pełnej postaci, zamierzamy w najbliższym czasie wnieść do procesu legislacyjnego współpraca i partnerstwo z Komisją Nadzwyczajną „Przyjazne Państwo” może być ważnym i istotnym krokiem w drodze do przebudowy prawa i ze swojej strony gotowi jesteśmy do podjęcia jej bez żadnej zwłoki.

Przewodniczący Komisji ds. Legislacji
Krajowej Rady Izby Architektów RP

Piotr Gadomski